

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ OLT

Nr. înregistrare: 7909/26.08.2019

ACȚIUNI ÎNTREPRINSE DE INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ OLT ÎN PRIMELE 7 LUNI ALE ANULUI 2019 PENTRU IDENTIFICAREA ȘI COMBATerea MUNCII NEDECLARATE

În conformitate cu Legea nr.53/2003 - Codul Muncii, contractul individual de muncă este contractul în baza căruia o persoană fizică, denumită salariat, se obligă să presteze muncă pentru și sub autoritatea unui angajator, persoană fizică sau juridică, în schimbul unei remunerații numită salariu.

Potrivit Codului Muncii, munca nedeclarată reprezintă:

- primirea la muncă a unei persoane fără încheierea contractului individual de muncă în formă scrisă, în ziua anterioară începerii activității;
- primirea la muncă a unei persoane fără transmiterea raportului de muncă în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară începerii activității;
- primirea la muncă a unui salariat în perioada în care acesta are contractul individual de muncă suspendat;
- primirea la muncă a unui salariat în afara programului de lucru stabilit în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial.

Prin excepție de la prevederile de mai sus, se pot desfășura activități lucrative fără a se încheia contracte individuale de muncă, doar pentru exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri în limitele Legii nr.52/2011.

Munca nedeclarată este aspru sancționată de legislația muncii, această practică fiind o deficiență gravă pe care o acceptă atât lucrătorul cât și angajatorul, fapt pentru care legiuitorul a prevăzut sancțiune contravențională inclusiv pentru persoana fizică care acceptă să lucreze fără forme legale.

Munca fără forme legale are efecte negative, pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung, atât pentru individ, cât și pentru societate, existând o relație interdependentă între plata contribuțiilor și a impozitelor și accesul la drepturile de asigurări sociale.

Neplata obligațiilor legale conduce, pe de o parte, la diminuarea veniturilor către bugetul statului, afectând totodată și sistemele de asigurare socială, iar pe de altă parte - și cel mai important - la faptul că persoanele care prestează muncă fără încheierea unui contract individual de muncă nu pot beneficia de niciuna dintre formele de protecție socială prevăzute de lege.

Consecințele muncii fără forme legale se reflectă negativ și pe piața muncii, prin distorsionarea mediului concurențial. Astfel, angajatorii care utilizează muncă nedeclarată apelează la forță de muncă mai ieftină întrucât nu achită contribuții de asigurări sociale, și deci se află în concurență neloială cu acei angajatori care folosesc la muncă persoane cu forme legale și care își achită toate obligațiile financiare ce le revin în acest sens.

Activitatea de identificare și combarere a muncii nedeclarate este obiectivul principal al Inspectoratului Teritorial de Muncă Olt, Programul Propriu de Acțiuni al instituției pe anul 2019 a fost structurat astfel încât să fie supuse verificării inspectorilor de muncă toate domeniile de activitate care se desfășoară pe raza județului nostru. Astfel, au fost dispuse controale și verificări inopinate la toate categoriile de angajatori, fiind atât acțiuni proprii, cât și acțiuni desfășurate împreună cu alte instituții ale statului, respectiv Inspectoratul de Poliție Județean Olt, Inspectoratul de Jandarmi Județean Olt, Biroul pentru Imigrări al Județului Olt și Direcția Regională Antifraudă Fiscală 4 Târgu Jiu.

În cadrul I.T.M. Olt funcționează un compartiment specializat în identificarea și combaterea muncii nedeclarate, cei 3 inspectori de muncă de la acest compartiment având ca obiectiv exclusiv identificarea angajatorilor care folosesc muncă nedeclarată.

În primele 7 luni ale anului 2019, Inspectoratul Teritorial de Muncă Olt prin intermediul Serviciului Control Relații de Muncă și Compartimentul Muncă Nedeclarată, a efectuat un număr de 841 controale specifice, fiind identificate un număr de 80 persoane ce desfășurau muncă nedeclarată la un număr de 26 agenți economici pentru care s-au aplicat 26 amenzi contravenționale în valoare de 1.400.000 lei.

Domeniile de activitate în care munca nedeclarată a avut o incidență mai mare în primele 7 luni ale anului 2019, a fost:

- pază și protecție (20 persoane);
- confecții textile (17 persoane);
- cultivarea cerealelor(12 persoane);
- construcții (11 persoane);
- comerț (10 persoane);

- baruri, restaurante (3 persoane);
- alte domenii (7 persoane).

Din statisticile întocmite la nivel național reiese că cele mai predispușe categorii de persoane ce acceptă să lucreze fără forme legale de angajare, sunt:

- persoane cu nivel de educație scăzut;
- persoane fără calificare profesională sau cu calificare redusă;
- șomerii în plată, care nu doresc să își piardă indemnizația;
- tinerii, care de cele mai multe ori nu au experiența necesară și care nu conștientizează importanța muncii în baza unui contract individual de muncă;
- persoanele lipsite de venituri sau cu venituri reduse;
- pensionarii care doresc să își suplimenteze veniturile.

Campaniile Naționale dispuse de Inspectoratul Teritorial de Muncă București cu scopul identificării și combaterii muncii nedeclarate au vizat activități desfășurate în domenii precum: construcții, fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase, depozitarea și comercializarea produselor cerealiere și a produselor de panificație, industria lemnului, comerț cu ridicata și cu amănuntul, pază și protecție, unități care desfășoară activități pe timpul nopții, colectarea și reciclarea deșeurilor nepericuloase, întreținerea și repararea autovehiculelor, alte prestări de servicii.

Prin acțiuni proprii Inspectoratul Teritorial de Muncă Olt a desfășurat controale și în alte domenii de activitate precum: confecții textile, prelucrarea metalelor neferoase, transporturi de marfuri și persoane, agricultură, alte domenii, astfel încât să cuprindem majoritatea activităților desfășurate pe teritoriul județului nostru.

Inspectorii de muncă au dispus măsuri privind încheierea contractelor individuale de muncă în formă scrisă pentru fiecare din persoanele identificate, angajatorii realizând această măsură pentru un număr de 35 persoane, iar în celelalte situații angajatorii nu își recunosc fapta comisă sau persoanele în cauză nu s-au mai întors la lucru și în consecință nu au transmis documentele necesare angajării. Totodată a fost informată și Agenția Județeană a Finanțelor Publice Olt în vederea efectuării de inspecții fiscale cu scopul recuperării prejudiciului creat prin neplata contribuțiilor la bugetul de stat.

Deasemenea potrivit dispozițiilor legale, cu ocazia controalelor s-au verificat și aspectele referitoare la obligația angajatorului ca anterior începerii activității, să înmâneze salariatului un exemplar din contractul individual de muncă, precum și existența la locul de muncă a unei copii a contractului individual de muncă pentru salariații care prestează activitate în acel loc.

Cu scopul identificării și combaterii muncii nedeclarate, instituția noastră a încheiat protocoale de colaborare cu Inspectoratul de Poliție Județean Olt, Inspectoratul de Jandarmi Județean Olt, Biroul pentru Imigrări al Județului Olt și Direcția Regională Antifraudă Fiscală 4 Târgu Jiu. În primele 7 luni ale anului 2019 am efectuat 23 de acțiuni de control împreună cu reprezentanți ai instituțiilor susamintite, din care 6 pe timpul nopții, fiind identificate un număr de 20 persoane ce lucrau fără a avea contracte individuale de muncă încheiate în formă scrisă, valoarea amenzilor aplicate fiind de 340.000 lei, unui agent economic aplicându-se amenda maximă prevăzută de lege, respectiv 200.000 lei.

Ca urmare a sesizărilor, cu privire la munca nedeclarată, adresate Inspectoratului Teritorial de Muncă Olt de diverși cetățeni și salariați s-au dispus cu prioritate controale, aceste sesizări dovedindu-se a fi o bună sursă de informații, instituția noastră verificând inclusiv informațiile venite din surse anonime.

În afara sancțiunilor aplicate și a măsurilor trasate privind respectarea prevederilor legislației muncii, la nivelul Inspectoratului Teritorial de Muncă Olt au fost întreprinse o serie de acțiuni cu scopul constientizării atât a angajaților, cât și a angajatorilor asupra efectelor negative ale utilizării muncii fără forme legale, cum ar fi:

- interviuri, comunicate presă, apariții radio și TV prin care s-au mediatizat rezultatele acțiunilor de control, precum și efectele negative ale muncii nedeclarate;
- pe site-ul inspectoratului sunt afișate materiale documentare cu privire la legislația muncii, precum și programul de audiențe, atât pentru inspectorul șef, cât și pentru inspectorii șefi adjuncți;
- la sediul inspectoratului se găsesc pliante cu informații privind legislația muncii, precum și efectele negative ale muncii nedeclarate;
- lunar se transmit angajatorilor informări scrise cu privire la prevederile legislației din domeniul relațiilor de muncă, în primele 7 luni ale anului 2019 fiind transmise 298 astfel de informări.
- la nivelul Instituției Prefectului Județului Olt s-a elaborat un ghid ce cuprinde informații despre obiectivele și atribuțiile Inspectoratului Teritorial de Muncă Olt, precum și a celorlalte instituții publice din județ, ghid ce a fost transmis tuturor primăriilor din județ cu scopul de a fi pus la dispoziția celor interesați;
- persoanele care doresc să sesizeze nereguli în legătură cu eventualele cazuri de muncă nedeclarată o pot face destul de ușor și în mai multe forme: în scris pe adresa I.T.M. Olt, pe site-ul itmolt@itmolt.ro, pe fax sau telefonic;
- la sediul inspectoratului este înființată o cutie poștală pentru adresarea de sesizări, în special pentru persoanele care nu doresc să-și dezvăluie identitatea;

- pe tot programul de funcționare al instituției este deschis un ghișeu de lucru cu publicul care oferă titularilor informații gratuite cu privire la situația contractelor individuale de muncă încheiate cu angajatorii;

- la nivelul instituției noastre este constituit Consiliul Consultativ Tripartit ce are rol de dialog social și este alcătuit din reprezentanții desemnați ai I.T.M. Olt, ai organizațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel național, iar în perioada de raportare Consiliul Consultativ s-a întrunit în sedinte trimestriale, la sedințe dezbătându-se inclusiv probleme legate de munca nedeclarată, scopul fiind conștientizarea angajaților și angajatorilor despre efectele negative ale acesteia.

În vederea identificării și combaterii muncii nedeclarate la nivelul Inspectoratului Teritorial de Muncă Olt se vor lua următoarele măsuri:

- creșterea numărului de acțiuni de verificare și control la agenții economici din domeniile de activitate în care incidența muncii nedeclarate este mai ridicată;

- creșterea gradului de conștientizare a angajaților și angajatorilor în ceea ce privește necesitatea respectării prevederilor legale în domeniul relațiilor de muncă prin toate mijloacele mass-media, prin extinderea colaborării și cu alte instituții publice din județ, prin tipărirea și distribuirea de pliante și broșuri tematice cu ocazia controalelor ;

- acțiuni comune, punctuale și inopinate cu organele de control ale Inspectoratul de Poliție Județean Olt, Inspectoratul de Jandarmi Județean Olt, Biroul pentru Imigrări al Județului Olt, Direcția Regională Antifraudă Fiscală 4 Târgu Jiu, precum și cu angajații altor instituții publice din județ cu atribuții de control;

- colaborarea cu organizațiile sindicale și patronale.